

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัด เทศบาลตำบลหนองหล่ม โทร ๐ ๕๔๘๘ ๒๒๕๕

ที่ พย.๗๖๑๑๒/๑๘๘๘ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลหนองหล่ม

สิ่งที่ส่งมาด้วย การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๑ ชุด

ตามคำสั่งเทศบาลตำบลหนองหล่ม ที่ ๕๖๗/๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ของเทศบาลตำบลหนองหล่ม เพื่อประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลหนองหล่ม (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ตามตัวชี้วัด ข้อที่ O๒๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงรายงานผลการดำเนินการดังกล่าว ตามสิ่งที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

(นายพิทักษ์ ชมภูภาค)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ความเห็นของหัวหน้าสำนักปลัด

นางสาวศิริภรณ์ ธิวงค์ษา

(นางสาวศิริภรณ์ ธิวงค์ษา)

หัวหน้าสำนักปลัด

ความเห็นปลัดเทศบาลตำบลหนองหล่ม

เห็นชอบตามที่เสนอ

(นางเจนจิรา บำรุง)

ผู้อำนวยการกองคลัง รักษาราชการแทน
ปลัดเทศบาลตำบลหนองหล่ม

ความเห็นนายกเทศมนตรีตำบลหนองหล่ม

(นายศิริรับ เลิศคำ)

นายกเทศมนตรีตำบลหนองหล่ม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ
ของเทศบาลตำบลหนองหล่ม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เทศบาลตำบลหนองหล่ม
อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๕ ขั้นตอน ดังนี้

- ๑) การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต
- ๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๔) การประเมินความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- ๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของประเทศ ได้มีมติประเมินความเสี่ยง ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ โดยพิจารณาคัดเลือกโครงการที่จะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ที่มีวงเงินงบประมาณสูงสุด จำนวน ๑ โครงการ ซึ่งการที่ถูกพิจารณาคัดเลือกให้มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต คือ โครงการ ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก รหัสทางหลวงท้องถิ่น พย.ถ. ๓๑๑ - ๐๑๐ สายทางโรงเรียนบ้านใหม่ - อ่างเก็บน้ำห้วยสูง.....
งบประมาณ ๕,๕๐๗,๐๐๐ บาท (ห้าล้านห้าแสนเจ็ดพันบาท).....

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

- ๒.๑ จัดทำร่างขอบเขตของงาน TOR
  - การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง: มีการกำหนดงานก่อสร้างหรือเนื้อหาเกินความเป็นจริงเพื่อให้มีการประมาณราคาในส่วนนี้โดยมีผลประโยชน์
- ๒.๒ กำหนดราคากลาง
  - กำหนดราคากลางสูงกว่าความเป็นจริงเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อบริษัท/ห้างหุ้นส่วน
- ๒.๓ การควบคุมงาน
  - ผู้รับจ้างอาจจะทำงานล่าช้า หรือใช้วัสดุไม่ตรงตาม HOQ
- ๒.๔ การตรวจรับพัสดุ
  - คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ/คณะกรรมการตรวจรับพัสดุใช้เวลาในการตรวจรับงานมากเกินไปจนจำเป็น

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานของรัฐ

เทศบาลตำบลหนองหล่ม กำหนดเกณฑ์สำหรับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานของรัฐของกระบวนการงานหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจากจาก ๒ ปัจจัยคือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

๑. ด้านโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood: L)

กำหนดเป็น ๕ ระดับ เพื่อดูความถี่หรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดทุจริตในขั้นตอนนั้น ๆ

- ๕ (สูงมาก): มีช่องทางหรือระเบียบชัดเจน หรือเคยเกิดเหตุการณ์ทำนองนี้บ่อยครั้งในอดีต
- ๔ (สูง): มีโอกาสเกิดสูงเนื่องจากขาดการตรวจสอบที่เข้มงวด
- ๓ (ปานกลาง): มีโอกาสเกิดเป็นครั้งคราว หรือมีระเบียบควบคุมแต่ไม่รัดกุมพอ
- ๒ (น้อย): โอกาสเกิดน้อย เนื่องจากมีขั้นตอนการตรวจสอบหลายชั้น

๑ (น้อยมาก): แทบไม่มีโอกาสเกิด เพราะระบบการจัดซื้อจัดจ้างผ่าน e-GP มีความโปร่งใสสูง

๒. ด้านผลกระทบ (Impact: I)

ประเมินความเสียหายหากเกิดการทุจริตขึ้นจริง (เน้นทั้งปริมาณและชื่อเสียงองค์กร)

๕ (สูงมาก): งบประมาณเสียหายเกิน ๑๐% ของมูลค่าโครงการ หรือถูกข่มขู่ความผิดทางอาญา/วินัยร้ายแรง

๔ (สูง): งบประมาณเสียหายสูง (เช่นการกำหนดราคากลางสูงกว่า) หรือถูกร้องเรียนผ่านสื่อ

๓ (ปานกลาง): ส่งผลกระทบต่อการทำงานตามตัวชี้วัด หรือต้องแก้ไขสัญญา/ที่โออาร์ใหม่

๒ (น้อย): ความเสียหายทางการเงินเล็กน้อย หรือเกิดความล่าช้าในการส่งมอบงานจ้าง

๑ (น้อยมาก): แทบไม่กระทบต่อเป้าหมายโครงการ

๓. การประเมินระดับความเสี่ยง (Risk Matrix) นำค่า L x I มาคำนวณเพื่อหาคะแนนความเสี่ยงรวม ซึ่งแบ่งเป็น ๔ ระดับ (Matrix ๕ x ๕)

คะแนน	ระดับความเสี่ยง	สีสัญลักษณ์	แนวทางจัดการ
๑๕ - ๒๕	สูงมาก	แดง	ต้องมีมาตรการจัดการทันทีและรายงานผู้บริหาร
๙ - ๑๔	สูง	ส้ม	ต้องจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
๔ - ๘	ปานกลาง	เหลือง	เฝ้าระวังและปรับปรุงขั้นตอนการทำงาน
๑ - ๓	ต่ำ	เขียว	ยอมรับความเสี่ยงได้ แต่ต้องมีการติดตาม

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความรุนแรงของความเสี่ยง (Risk Severity) ในโครงการจัดซื้อจัดจ้างทุก ๑ ต้น ของเทศบาลตำบลหนองหล่ม โดยใช้เกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานของรัฐ ดังนี้

ประเด็นความเสี่ยง	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)	ระดับความรุนแรง (I)	ขั้นตอนการดำเนินงาน
๑. การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง: การกำหนดงานก่อสร้างหรือเนื้อหาเกินความเป็นจริงเพื่อให้มีการประมาณราคาในส่วนนี้ โดยมีผลประโยชน์	๑ x ๑	๑ (ต่ำ)	จัดทำร่างขอบเขตของงาน TOR

๒.กำหนดราคากลางสูงกว่าความเป็นจริงเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อบริษัท/ห้างหุ้นส่วน	๑ x ๑	๑ (ต่ำ)	กำหนดราคากลาง
๓.ผู้รับจ้างอาจจะทำงานล่าช้าหรือใช้วัสดุไม่ตรงตาม HOQ	๓ x ๓	๓ (ปานกลาง)	การควบคุมงาน
๔.คณะกรรมการตรวจรับจ้าง/คณะกรรมการตรวจรับพัสดุใช้เวลาในการตรวจรับ	๑ x ๑	๑ (ต่ำ)	การตรวจรับพัสดุ

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงเทศบาลตำบลหนองหล่ม ได้จัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงสำหรับโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก รหัสทางหลวงท้องถิ่น พย. ถ. ๓๑ - ๐๑๐ สายทางโรงเรียนบ้านใหม่ - อ่างเก็บน้ำห้วยสูง โดยแบ่งออกเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

๑. มาตรการป้องกันล่วงหน้า โดยมุ่งเน้นการจำกัดโอกาสการทุจริตตั้งแต่ระยะวางแผนโครงการ โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑.๑ มาตรการป้องกันการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง

- ให้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) และคุณลักษณะเฉพาะจากบุคลากรหลากหลายกองงาน เพื่อให้เกิดการตรวจสอบถ่วงดุล พร้อมทั้งพิจารณาเชิญตัวแทนภาคประชาชนหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเข้าร่วมสังเกตการณ์

- กำหนดราคากลางหากวัสดุก่อสร้างไม่มีข้อมูลราคาเผยแพร่ไว้ให้ใช้ราคาวัสดุก่อสร้างที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียงเผยแพร่หากวัสดุก่อสร้างรายการนั้นมีสำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียงเผยแพร่ราคาไว้มากกว่าหนึ่งจังหวัดให้ใช้ราคาของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่มีระยะใกล้สถานที่ก่อสร้างมากที่สุด โดยพิจารณาจากที่ตั้งของศาลากลางจังหวัดถึงสถานที่ก่อสร้างเป็นเกณฑ์พิจารณา

๑.๒ มาตรการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภาครัฐเชิงรุก

- ดำเนินการเผยแพร่ร่างขอบเขตของงาน (TOR) ผ่านระบบเครือข่ายสารสนเทศของเทศบาลตำบลหนองหล่ม และระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) เพื่อรับฟังความคิดเห็นหรือคำวิจารณ์จากสาธารณะชนก่อนเริ่มกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

๒. มาตรการเฝ้าระวังระหว่างดำเนินการ โดยมุ่งเน้นการตรวจสอบเพื่อค้นหาความผิดปกติในขั้นตอนการพิจารณาผลคัดเลือกผู้เสนอราคา ขั้นตอนการดำเนินการก่อสร้างโครงการ ขึ้นตอนการและการตรวจรับพัสดุ

๒.๑ มาตรการตรวจสอบผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันของผู้เสนอราคา

- ให้คณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบบริษัท/ห้างหุ้นส่วน เพื่อป้องกันเป็นผู้มีผลประโยชน์ร่วมกัน

๒.๒ มาตรการในการตรวจงานจ้าง

- กำหนดให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ/ช่างควบคุมงานจ้าง ตรวจและควบคุมงาน ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือที่ตกลงให้ ทำงานจ้างนั้นๆ ทุกวันให้เป็นไปตาม รูปแบบรายละเอียดและข้อกำหนดใน สัญญาทุกประการถ้าผู้รับจ้างขัดขืนไม่ ปฏิบัติตามที่สั่งให้หยุดงานนั้นในส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดแล้วแต่กรณีไว้ ก่อน จนกว่าผู้รับจ้างจะปฏิบัติให้ ถูกต้องตามคำสั่งและให้รายงาน คณะกรรมการตรวจรับพัสดุทันที

- ในกรณีที่ปรากฏว่าแบบรูปรายการ ละเอียดหรือข้อกำหนดในสัญญามี ข้อความขัดกันกับสภาพพื้นที่ก่อสร้าง ให้รายงานให้คณะกรรมการตรวจงาน จ้างเพื่อเสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณา แก้ไขให้เป็นไปตามระเบียบก่อน

- มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการจ้างโดยแต่งตั้งจากส่วนราชการและตัวแทนจากหมู่บ้านและชุมชน โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และกำหนดรายงานผลให้หัวหน้าส่วนราชการทราบภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ตรวจรับมอบพัสดุ